ENERGIAVIRASTO

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.		Asiakirjan päivämäärä on:	19.05.2026
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.		Dokumentet är daterat:	19.05.2026
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.		The document is dated:	19.05.2026

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Anna-Maija Sinnemaa
Pvm / Datum / Date: 19.05.2026

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 19.05.2026

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) The signed document follows on the next page >

ENERGIAVIRASTO

Lausunto 1866/000100/2026

Talousvaliokunta
talousvaliokunta@eduskunta.fi

Energiaviraston lausunto

Valtioneuvoston kirjelmä U 29/2026 vp eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta markkinavakausvarannossa olevien päästöoikeuksien mitätöinnin lopettamiseksi

Eduskunnan talousvaliokunta on 13.5.2026 pyytänyt Energiavirastolta kirjallista asiantuntijalausuntoa koskien valtioneuvoston kirjelmää U 29/2026, joka käsittelee komission ehdotusta päätökseksi, jolla muutettaisiin päästökaupan markkinavakausvarantoa koskevaa päätöstä (EU) 2015/1814.

Energiavirasto toimii päästökauppalain (1270/2023) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena. Energiavirasto vastaa Suomen päästöoikeusosuuksien huutokauppaamisesta jäsenmaiden yhteisissä huutokaupoissa. Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa ja lausuu seuraavaa.

Markkinavakausvaranto käyttöönotettiin vähentämään päästöoikeuksien tarjontaa päästöoikeusmarkkinoilla sekä pidemmällä aikavälillä tasaamaan esimerkiksi suhdannevaihteluiden vaikututusta markkinaan. Varannon laskentasääntöjen mukaisesti päästöoikeusmarkkinoille huutokauppaamalla liikkeelle laskettavien päästöoikeuksien määrää voidaan vähentää tai lisätä perustustuen siihen, kuinka paljon päästöoikeuksia on kierrossa, eli arvioidaan olevan saatavilla päästöoikeusmarkkinoilla.

Huutokauppaamatta jätettävät päästöoikeudet siirretään markkinavakausvarantoon, mistä niitä voidaan vapauttaa vain, jos päästöoikeusmarkkinoilla kierrossa olevien päästöoikeuksien määrä alittaa 400 miljoonaa. Kierrossa olevien päästöoikeuksien määrä on vuodesta 2019 alkaen ollut yli miljardi päästöoikeutta. Komission viimeisimmän tiedonannon (C(2025) 3120 final) mukaan päästöoikeusmarkkinalla oli vuonna 2024 kierrossa 1,15 miljardia päästöoikeutta. Toistaiseksi vuosittain huutokaupattavaksi tarkoitettuja päästöoikeuksia siis siirretään varantoon. Siirrettävä määrä vastaa 24 prosenttia kierrossa olevien päästöoikeuksien määrästä, tarkoittaen noin 200–300 miljoonaa päästöoikeutta vuodessa.

Voimassa olevien sääntöjen mukaisesti markkinavakausvaranto ei voi olla suuruudeltaan yli 400 miljoonaan päästöoikeutta. Nykysäännöillä varanto on jatkuvasti maksimikoossaan ja näin ollen päästöoikeuksia mitätöidään pysyvästi vuosittain. Ehdotetun muutoksen johdosta päästöoikeuksien määrä varannossa kasvaa tulevina vuosina. Näin ollen markkinavakausvarannosta on todennäköisesti mahdollista vapauttaa huutokaupattavaksi päästöoikeuksia useamman vuoden ajan kuin mikä olisi mahdollista, jos varannon koko on rajattu 400 miljoonaan päästöoikeuteen. Varannon kasvulla ei viraston arvion mukaan ole välitöntä vaikutusta päästöoikeusmarkkinaan mutta muutos viestii, että järjestelmän joustavuutta lisätään mahdollisessa tulevaisuuden tilanteessa, jolloin päästöoikeuksia on kierrossa markkinoilla huomattavasti nykytilaa vähemmän.

Energiaviraston pitää ehdotettuja muutoksia perusteltuna, toimintaympäristön ennakoitavuus pitkälläkin aikavälillä on tärkeää päästökauppaan osallistuvien yritysten näkökulmasta. Samalla virasto kuitenkin huomauttaa, että päästökauppaa ja markkinavakausvarantoa koskevat

Energiavirasto
Energimyndigheten
Opastinsilta 12
00520 Helsinki
Puhelin 029 505 0000
S-posti kirjaamo@energiavirasto.fi
www.energiavirasto.fi

tavoitteet ja säännöt tullaan uudistamaan todennäköisesti ennen kuin nyt ehdotetun muutoksen vaikutukset huutokaupattaviin päästöoikeusmääriin realisoituvat.

Lopuksi virasto toteaa, että ehdotuksen mahdolliset vaikutukset huutokaupattaviin päästöoikeusosuuksiin ovat samat kaikilla jäsenmailla, eli varannon toiminnasta tai sen muutoksista ei seuraa vaikutuksia, jotka olisivat Suomelle poikkeuksellisia muihin päästökauppaan osallistuviin maihin nähden.

Jakelu Talousvaliokunta